

SUHDANNE

Toimialat

Julkivapaa keskiviikkona 5.11.2025 klo 00.01.

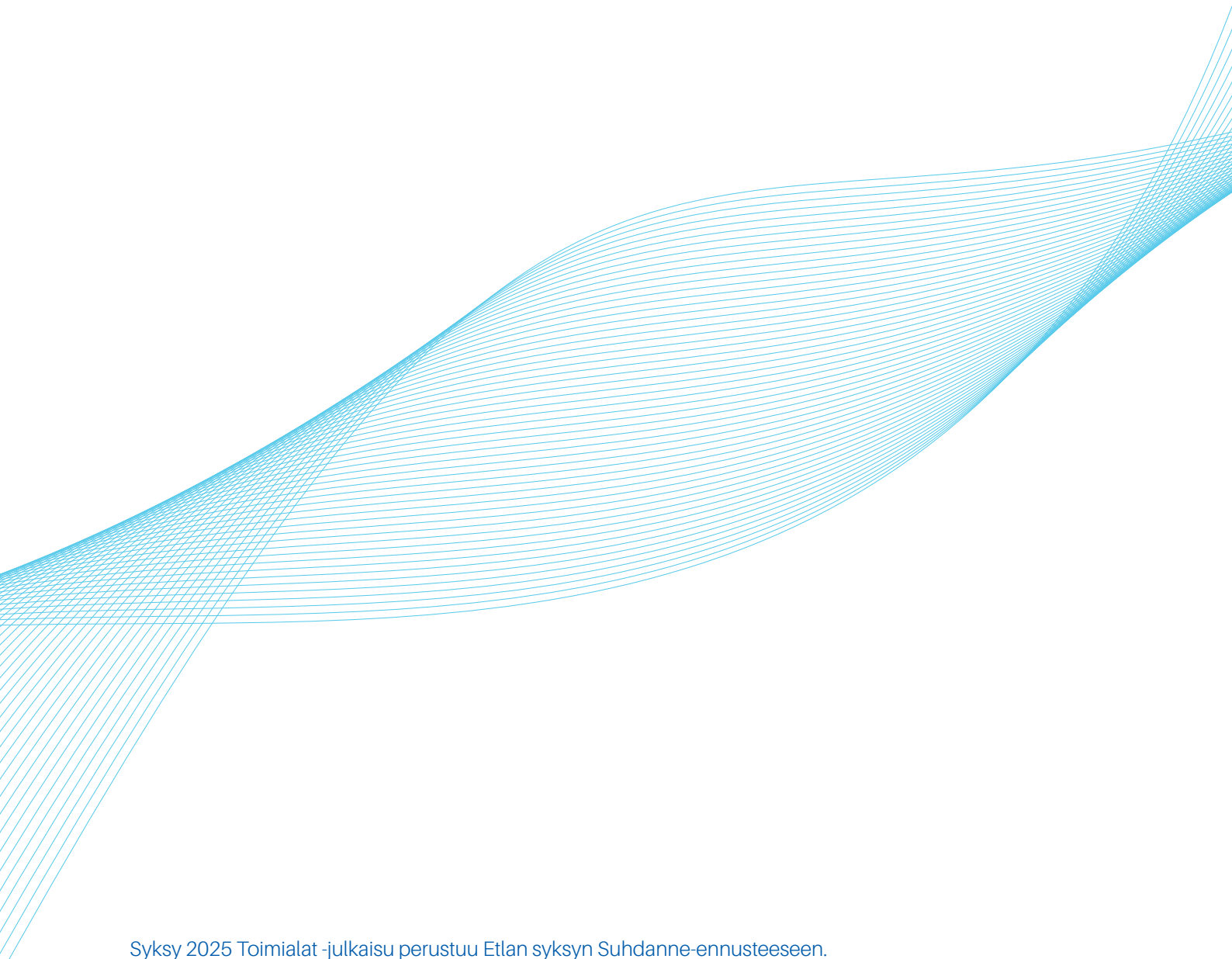
SYKSY

s. 4

Metalliteollisuus ja
informaatioala vetovuorossa

2025

ETLA

Syksy 2025 Toimialat -julkaisu perustuu Etlan syksyn Suhdanne-ennusteeseen.

Julkistamispäivä: 5.11.2025.

Kaikki Etlan vapaasti ladattavat ennusteet löytyvät säännöllisesti päivitettäviltä suhdanne.fi-sivuilta tai osoitteesta etla.fi/ennusteet. Suhdanne.fi -sivustolta löytyvät myös kaikki Suhdanne Ennuste taulukot ja kuviot erikseen ladattavaksi.

ISSN: 0787-9342.

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA

Arkadiankatu 23 B, 00100 Helsinki
www.etla.fi

Sisällys

Yhteenveto	4
Teollisuus.....	8
Telakkateollisuuden renessanssi	10
Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden näkymät kohentuneet	12
Metsäteollisuus kasvaa tänä vuonna mutta ei enää myöhemmin ennusteperiodilla.....	12
Kemianteollisuuden näkymät heikentyneet	13
Elintarviketeollisuuden elpyminen jatkuu	14
Rakentaminen	15
Rakentaminen kasvussa	16
Palvelut.....	18
Kaupan ala neljättä vuotta pudotuksessa	19
Kuljetusala supistuu tänä vuonna.....	20
Kuluttajien varovaisuus ja alv:n nosto ovat rasittaneet hotelli- ja ravintola-alaa	22
Liike-elämän palveluissa erisuuntaista kehitystä.....	23
Ennusteryhmä	25

Yhteenveto

Toimialat-julkaisu sisältää yksityiskohtaista tietoa eri toimialoilta. Se kattaa metalliteollisuuden, metsäteollisuuden, kemian- ja elintarviketeollisuuden, rakentamisen sekä suurimman osan yksityisestä palvelusektorista. Toimialaennusteet on tehty Etlan syyskuussa julkaistun Suhdanne Syksy 2025 -makrotalouden ennusteen pohjalta käyttämällä mm. Suomen kansantalouden panos-tuotosmallia.

Jalostus palveluita vahvemmassa vedossa

ENNUSTEEMME MUKAAN Suomen kansantalous kasvaa tänä vuonna 0,8 prosenttia. Kasvu kiihtyy ensi vuonna ja on 1,4 prosenttia. Vuonna 2027 kasvu jatkuu 1,2 prosentin vauhdissa. Ennusteperiodilla teollisuus ja rakentaminen muodostavat merkittävän osan koko talouden kasvusta. Vuosina 2026–2027 myös palvelut kasvavat mutta jalostusta maltillisemmin. Suomen vientikysyntä vahvistuu ennusteperiodilla, mikä tukee teollisuuden näkymiä. Myös rakentamisen lama päättyy ja ala kasvaa ennusteperiodilla taas, vaikka aiempien vuosien aktiviteetista jäädäänkin kauas.

Tehdasteollisuuden arvonlisäyksen odotetaan jatkavan kasvussa tänä vuonna ja myös vuosina 2026–2027. Alan työllisyys on kääntynyt kasvuun tämän vuoden aikana, ja työllisiä on jo yli kaksi prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Odotamme, että alan työllisyys kasvaa ennusteperiodilla maltillisesti.

Tehdasteollisuuden luottamus on jatkanut kohe-
nemistaan tänä vuonna, ja uusien tilausten arvo on kasvanut myös selvästi. Tästä huolimatta alan viennäkymiä varjostaa maailmantalouden yllä leijuva epävarmuus. Tuontitullit USA:n ja EU:n välille eivät toteutune niin suurina kuin aluksi pelättiin, mutta tullit ovat joka tapauksessa korkeammat kuin vuoden alussa.

Suomesta Yhdysvaltoihin vietiin vuonna 2024 arvot-
taan eniten koneita ja laitteita (osuus 15,9 %), lää-
keitä (14,6 %), paperiteollisuuden tuotteita (14,1
%), öljytuotteita (10,2 %), sähkölaitteita (9,5 %) ja
elektronisia laitteita (8 %). Tullien kielteiset vaiku-
tukset näkyvät eniten näillä toimialoilla.

Teollisuuden alojen vientiä tukee Suomen vientiky-
synnän kasvu ennusteperiodilla sekä kilpailukyky, jo-
ka on varovaisemminkin mittareilla kohtuullisella
tasolla. Toisaalta euro on vahvistunut selvästi, mikä
heikentää Suomenkin vientiä.

Tehdasteollisuuden aloista muiden kulkuneuvojen
valmistuksen näkymät ovat vahvistuneet selvästi.
Useat uudet laivatilaukset, esimerkiksi Turun telakan
Icon-luokan jättiristeilijät ja Rauman telakan Puolus-
tusvoimien tilaukset sekä Helsingin telakan jäänmur-
taja Kanadaan, ovat lisänneet alan aktiviteettia mer-
kittävästi. Työtä on valunut myös Uuteenkaupunkiin
ja Poriin. Lisäksi jäänmurjatilauksia tulee USA:sta
oletettavasti vielä 4 lisää. Voidaankin jo puhua telak-
kateollisuuden renessanssista.

Myös sähkö- ja elektroniikkateollisuuden näkymät
ovat kirkastuneet, ja ennusteemme mukaan ala jatkaa
kasvussa ennusteperiodilla. Nvidian ja Nokian yhteis-
työ voi näkyä myös Suomessa alan aktiviteetin ja ar-
vonlisäyksen kasvuna.

Erityisesti paperiteollisuuden, mutta jossain määrin myös kemianteollisuuden näkymät, ovat edelleen melko ankeat. Uusien tilausten arvo on laskenut ja alan yritysten käsitys suhdannetilanteesta heikentynyt vuoden takaisesta. Ennustemme mukaan metsä- ja kemianteollisuus kasvavatkin ennusteperiodilla selvästi metalliteollisuutta vaimeammin.

Rakentamisen arvonlisäys supistui vuosina 2023–2024 runsaasti. Erityisesti uusien asuntojen rakentaminen vähentyi voimakkaasti edellisvuosista, jolloin asuntotuotanto oli vauhdikasta. Viime vuonna rakennusyritysten liikevaihdon volyymi kääntyi kasvuun, ja kasvu on jatkunut tänä vuonna. Selkeintä kasvu on ollut erikoistuneessa rakennustoiminnassa, kun taas asuinrakentaminen on kasvanut hitaasti.

Vuosina 2025–2027 rakentamisen lama jää taakse, ja rakennusala kasvaa taas selvästi. Korot ovat laskeutuneet, rakennuskustannusten kasvu on maltillistunut ja ostovoima on alkanut elpyä. Rakentaminen ei kuitenkaan palaudu nopeasti aiemmalle korkealle tasolle, vaan palautuminen on hidasta. Tähän vaikuttaa esimerkiksi reaalikorko, jonka odotetaan pysyvän aiempaa korkeampana.

Yksityisten palvelualojen yhteenlasketun arvonlisäyksen määrä aleni viime vuonna reilun prosentin. Tänä vuonna arvioimme kehityksen kääntyvän 0,3 prosentin kasvuksi. Toimialojen välillä on kuitenkin merkittäviä eroja.

Tehtyjen työtuntien kokonaismäärä näillä palvelualoilla aleni viime vuonna 0,6 prosenttia, ja ennus-

Arvonlisäys toimialoittain							
	Arvo		Määrän muutos, %				
	Mrd. e	%-osuus	edellisestä vuodesta				
	2024	2024	2023	2024	2025 ^E	2026 ^E	2027 ^E
Koko kansantalous	241,4	100,0	-0,2	0,3	0,7	1,4	1,3
Koko teollisuus	49,1	20,4	1,6	3,9	3,0	2,0	1,3
Tehdasteollisuus	39,3	16,3	-1,3	2,9	4,1	2,2	1,3
Metalliteollisuus	23,5	9,7	-1,5	4,9	3,5	2,8	2,1
Sähkö- ja elektroniikkateollisuus	8,3	3,4	-11,2	21,7	8,1	2,0	2,3
Metallien jalostus	1,8	0,7	28,8	0,2	0,7	2,1	1,7
Koneiden, metallituotteiden ja kulkuneuvojen valmistus	13,4	5,6	-2,2	-2,5	0,7	3,5	2,0
Metsäteollisuus	3,6	1,5	-1,1	0,3	6,1	0,0	-0,8
Kemianteollisuus	6,3	2,6	7,5	2,5	9,1	1,6	-0,9
Elintarviketeollisuus	3,4	1,4	-11,5	2,9	1,0	1,4	1,6
Rakentaminen	13,8	5,7	-11,1	-6,7	2,5	5,3	2,9
Palvelut	171,7	71,1	0,6	0,0	0,0	1,0	1,3
Kauppa	20,3	8,4	-9,1	-1,5	-0,8	1,1	1,5
Kuljetus ja varastointi	10,1	4,2	-3,3	-0,1	-1,6	1,2	0,9
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	4,3	1,8	6,5	-1,2	0,1	1,2	1,6
Informaatio ja viestintä	15,5	6,4	5,3	0,6	4,2	3,7	3,1
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	9,5	3,9	2,5	-7,7	-4,8	-1,2	1,0
Kiinteistöalan toiminta ¹	10,9	4,5	2,6	-0,7	0,7	1,4	1,6
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	13,0	5,4	1,5	-1,7	1,3	2,7	2,4
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	8,9	3,7	-0,2	0,2	-0,5	1,3	1,6

¹ Kiinteistöalan arvonlisäyksen arvosta on poistettu asuntojen hallinta, mutta kasvuprosentit ovat koko toimialalle. Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

teemme mukaan kehitys jatkuu tämän suuntaisena myös tänä vuonna.

Ensi vuonna tuotannon määrän kasvu vahvistuu. Työllisyyden kehitys seuraa tuotantoa viipeellä ja kääntyy ennustemme mukaan pieneen nousuun ensi vuoden aikana.

Vahvistumisen taustalla on yleisen taloudellisen toimeliaisuuden ja yksityisen kulutuksen odotettu virkoaminen. Kehitys on kuitenkin maltillista, ja riski huonommastakin kehityksestä on olemassa.

Kaupan toimialalla on nyt meneillään neljäs perättäinen supistumisen vuosi. Arvonlisäyksen määrä on vähentynyt vähittäis- ja tukkukaupassa. Sen sijaan auto liiketoiminta on pitänyt pintansa ensirekisteröintien vähenemisestä huolimatta. Ennustemme mukaan kaupan ala kääntyy ensi vuonna yhden prosentin kasvuun kotitalouksien ja mm. rakennusalan kysynnän virotessa.

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan arvonlisäyksen määrä kääntyy ennustemme mukaan tänä vuonna

laskuun heikon alkuvuoden painamana. Ilmaliikenne on toipunut pandemiasokista, mutta posti- ja kuriiri-toiminnan arvonlisäyksen supistuminen on jatkunut. Ensi vuonna toimiala kääntyy yleisen taloudellisen aktiviteetin piristytessä pieneen kasvuun.

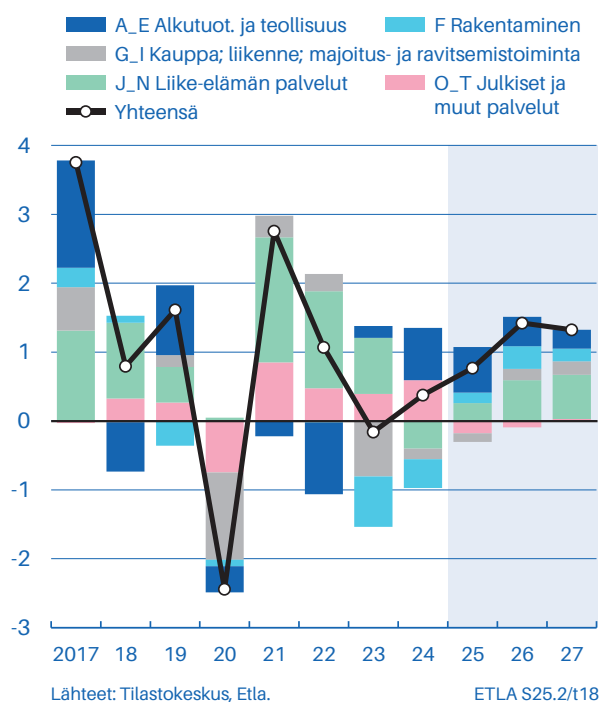
Majoitus- ja ravitsemisala supistui viime vuonna ja jää nollakasvuun tänä vuonna. Kotitalouksien lisääntyneen säästämisen ja majoitusalan arvonlisäverokannan nostaminen ovat heikentäneet toimialan kohtamaa kysyntää. Ensi vuonna maltillisen kasvun pitäisi alkaa. Paljon on kuitenkin kiinni kotitalouksien kuluuspäätöksistä.

Heikohkon viime vuoden jälkeen informaatio- ja viestintäalan arvonlisäyksen määrä on jälleen ponnahtamassa reippaaseen kasvuun tänä vuonna. Kehitys jatkuu ennustevuosina hyvänä. Tietojenkäsittelypalvelut ovat kasvun moottori.

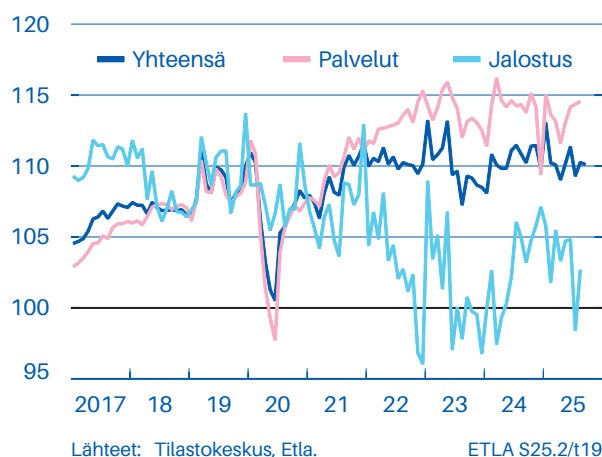
Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäys on supistunut viime vuodesta alkaen mm. korkotason alenemisen myötä. Ennusteen mukaan se alenee edelleen tänä ja hieman ensikin vuonna.

Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta kasvaa hieman tänä vuonna, kun taas hallinto- ja tuki palvelutoiminnan arvonlisäys supistuu hieman. Ensi vuonna molemmat alat kasvavat. •

Toimialojen kontribuutio arvonlisäyksen muutokseen, %-yksikköä

Tuotannon suhdannekuvaaja päätoimialoittain, kausitasoitus, 2015 = 100

Teollisuus

Tehdasteollisuuden ennustetaan jatkavan kasvussa ennusteperiodilla. Teollisuuden luottamus ja tilaukset ovat kohentuneet kuluvan vuoden aikana. Metalliteollisuuden näkymät ovat hyvät ja erityisen myönteiset ne ovat muiden kulkuneuvojen valmistuksessa. Voidaankin jo puhua telakkateollisuuden renessanssista.

Tehdasteollisuuden näkymät kirkastuneet

TEHDASTEOLLISUUDEN ARVONLISÄYS KASVOI viime vuonna 2,9 prosenttia samalla, kun tuotos supistui vajaan prosentin. Tämän vuoden ensimmäisellä puoliskolla alan arvonlisäys on kasvanut 6,5 prosenttia vuodentakaisesta. Teollisuuden volyyymi-indeksiin mukaan alan tuotos on kuitenkin kasvanut vain kaksi prosenttia ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

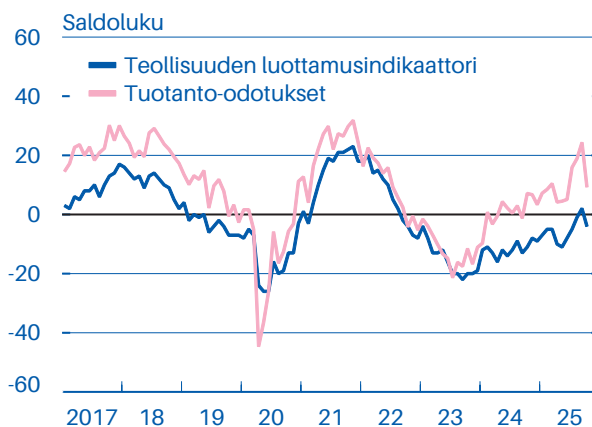
Ennustemme mukaan tehdasteollisuuden arvonlisäys kasvaa tänä vuonna runsaat 4 prosenttia mutta tuotos vain reilun prosentin. Ensi vuonna arvonlisäys kasvaa noin kaksi prosenttia ja reilun prosentin vuonna 2027. Odotamme, että arvonlisäyksen ja tuotoksen kasvuasteiden erot kaventuivat jo ensi vuonna. Näin myös tuotos kasvaa edelleen vuosina 2026–2027 maltillisesti.

Tehdasteollisuuden työllisyys on tänä vuonna kääntynyt kasvuun, ja odotamme, että kasvu jatkuu ennusteperiodilla. Työvoimatutkimuksen mukaan työllisiä oli kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä 2,4 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten.

Teollisuusyritysten luottamus on jatkanut kohentumistaan tänä vuonna, ja myös teollisuuden saamat ti-

laukset ovat jatkaneet nousuaan. Näyttäisi siltä, että USA:n kaavailemat tullien korotukset ovat jäämässä aluksi esitettyä pienemmiksi ja näin myös niiden USA:n kanssa käytävää kauppaa ja maailmankauppaa heikentävä vaikutus on jäämässä selvästi odotuksia pienemmäksi. Myös Suomen vientikysyntä kasvaa selvästi viime vuodesta. Toisaalta euro on vahvistunut selvästi, mikä heikentää Suomenkin vientiä. Kil-

Teollisuuden luottamusindikaattori ja tuotanto-odotukset, kausitasoitus

Lähde: Euroopan komissio.

ETLA S25.2/t20

pailukyky laajemmin on kuitenkin varovaisemmilla-
kin mittareilla kohtuullisella tasolla.

Tästä huolimatta maailmanpoliittinen epävarma ti-
lanne ja Yhdysvaltojen EU:lle asettamien tuonti-
tullien kielteiset vaikutukset varjostavat tavara-
vientiämme lähivuosina. Suomesta Yhdysvaltoihin
viettiin vuonna 2024 arvoltaan eniten koneita ja lait-
teita (osuus 15,9 %), lääkkeitä (14,6 %), paperiteol-
lisuuden tuotteita (14,1 %), öljytuotteita (10,2 %),
sähkölaitteita (9,5 %) ja elektronisia laitteita (8 %).
Tullien kielteiset vaikutukset näkynevät eniten näillä
toimialoilla.

Suomen tavaraviennin määrä kasvaa tänä vuonna
ennustemme mukaan yli 4 prosenttia, mikä on sel-
västi vientikysyntää nopeammin. Tähän vaikuttavat
kertaluonteiset seikat. Ulkomaankauppa kärsi viime
vuonna lakkoilusta ja öljynjalostuksen pitkästä huol-
toseisokista, mikä laskee vertailuvuoden tasoa. Li-
säksi kesällä Turun telakalta toimitettiin Icon luokan
lähes 2 miljardin euron arvoinen jättiristeilijä USA:-
han. Vuosina 2026–2027 tavaraviennin määrä kasvaa-
kin taas huomattavasti maltillisemmin kansainvälisen
vientikysynnän tahdissa.

Tehdasteollisuuden aloista kirkkaimmat näkymät
ovat metalliteollisuudessa. Erityisesti muiden kulku-

neuvojen valmistuksen ja sähkö- ja elektroniikkateol-
lisuuden näkymät ovat vahvat. Paperiteollisuuden nä-
kymät taas ovat heikohkot ja kemianteollisuudenkin
näkymät ovat hieman heikentyneet.

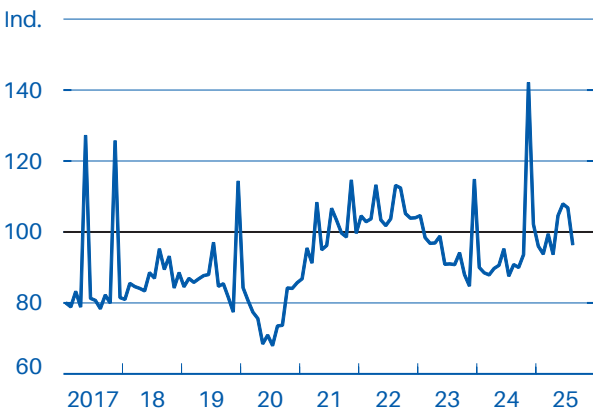
Koko teollisuuden, jossa on mukana myös kaivosala
(B) sekä energia- ja jätehuolto (D-E), arvonlisäyksen
odotamme kasvavan hieman tehdasteollisuutta hi-
taammin tänä vuonna, mutta vuosien 2026–2027 kas-
vuasteet ovat liki samansuuruiset.

Telakkateollisuuden renessanssi

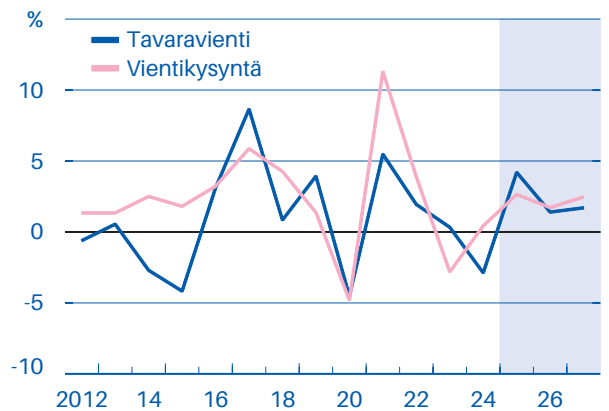
Metalliteollisuuden (pois lukien sähkö- ja elekt-
roniikkateollisuus) arvonlisäys supistui viime vuonna
reilut kaksi prosenttia. Tänä vuonna ennustamme, et-
tä alan arvonlisäys kasvaa vajaan prosentin. Alan tuo-
tos on kehittynyt alkuvuonna arvonlisäyksestä poik-
keavasti, ja arvioimme, että se supistuu tänä vuonna
kaksi prosenttia. Vuosina 2026–2027 alan arvonlisäys
kasvaa taas selvemmin, ja tuotos kasvaa sopusoinnus-
sa arvonlisäyksen kanssa.

Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo (ml. sähkö-
ja elektroniikkateollisuus) on kasvanut tänä vuonna
merkittävästi. Myös alan yritysten käsitys suhdanne-
näkymistä on kohentunut selvästi viime vuodesta.

**Teollisuuden uudet tilaukset,
kausitasoitus, 2021=100**

**Vientikysyntä ja
Suomen tavaravienti**

Metalliteollisuuden (pl. 26–27) aloista tänä vuonna heikoiten kasvavat muiden koneiden ja laitteiden valmistus, metallien jalostus sekä metallituotteiden valmistus. Vuosina 2026–2027 näiden alojen kasvu kuitenkin kohenee.

Koneiden- ja laitteiden viennin odotetaan piristyvän ennusteperiodilla. Metallituotteiden valmistuksen tärkeimmän vientimaan Ruotsin osuus oli viime vuonna 20 prosenttia ja toiseksi tärkeimmän Yhdysvaltojen osuus oli vajaat 7 prosenttia. Ruotsin talouden odotetaan kasvavan vahvasti ennuste periodilla, kun taas alan vientiä USA:han heikentävät tuontitullit.

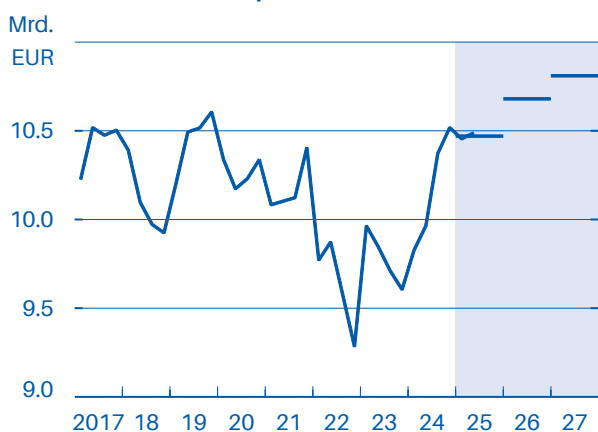
Uusien tietojen mukaan USA olisi asettamassa 50 prosentin teräs- ja alumiinitullit EU:lle. Koko tavara-viennistämme Yhdysvaltoihin metallien jalostuksen osuus oli viime vuonna 5,5 prosenttia. Tästä rautaseosten ja terästuotteiden osuus oli vajaa puolet ja alumiinin vain puolisen prosenttia. Yhdysvallat oli viime vuonna metallien jalostuksen kuudenneksi tärkein vientimaa 3,6 prosentin osuudellaan. USA:n osuus toimialan viennistä on pieni, mutta suuret tullit heikentävät kuitenkin alan vientiä ennusteperiodilla.

Tänä vuonna arvonlisäyksen odotetaan kasvavan erityisesti muiden kulkuneuvojen valmistuksessa. Moottorijoneuvojen valmistuksen arvonlisäyksen taas odotetaan supistuvan.

Moottorijoneuvojen valmistuksen näkymiä varjostaa Uudenkaupungin autotehtaan tulevaisuus. Tehtaalla käydään laajat yhteistoimintaneuvottelut, jotka koskevat koko henkilökuntaa. Toisaalta valtio omistaa nykyään merkittävän osan Valmet Automotivesta. On vielä epäselvää, missä määrin tehdas voisi palvella esimerkiksi aseteollisuutta, kun henkilöautojen koaminen tehtaalla lopetetaan.

Muiden kuljetusvälineiden näkymät ovat vahvat. Rauman telakalta valmistui tänä vuonna matkustaja-autolautta Tasmaniaan. Puolustusvoimien Rauman telakalta tilaamat sotalaivat ovat työn alla, ja neljäs ja viimeinen korvetti valmistuu vuonna 2029. Kesällä 2025 Meyer Turku toimitti toisen Icon luokan risteilylaivan ”Star of the Seas” tilaajalleen USA:han. Kolmas jättiristeilijä luovutetaan vuonna 2026 ja neljäs vuonna 2027. Lisäksi Icon 5 -laivan tilaus on varmistunut syksyllä, ja tilaukseen sisältyvät optiot kuudennessa ja seitsemännessä Icon luokan laivasta. Rajavartiolaitoksen Turun telakalta tilaamat alukset rakennetaan osittain Puolassa ja osittain Uudessa-Kaupungissa. Ensimmäinen laiva valmistuu vuoden 2025 lopussa ja toinen vuoden 2026 lopussa. Lisäksi alan näkymiä vahvistavat Helsingin telakalla jo valmisteilla oleva jäänmurtaja Kanadaan, johon valmistetaan lohkoja myös Porin telakalla, sekä mahdollisesti USA:han rakennettavat jäänmurtajat.

Koko teollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/t24

Sähkö- ja elektr.teollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/t25

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden näkymät kohentuneet

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan tänä vuonna runsaat kahdeksan prosenttia, kun taas tuotoksen arvioidaan jäävän reiluun neljään prosenttiin. Alan arvonlisäyksen arvioidaan jatkavan maltillisessa kasvussa vuosina 2026 ja 2027. Tuotoksen ja arvonlisäyksen kasvuasteiden erojen odotetaan kaventuvan ennusteperiodilla.

Koko sähkö- ja elektroniikkateollisuuden vientiliikvaihto on supistunut tänä vuonna, ja odotamme, että erityisesti sähkölaitteiden valmistuksen, mutta myös elektroniikkateollisuuden, vienti supistuu tänä vuonna. Ennustemme mukaan näiden alojen vienti kääntyy kuitenkin kasvuun ensi vuonna ja jatkaa kasvussa vuonna 2027. Elpymistä varjostavat kuitenkin elektroniikkateollisuuden tärkeimmän vientimaan (noin 15 prosentin osuus alan viennistä) USA:n tuontitullit.

Sähkölaitteiden valmistuksen tärkein vientimaa on Saksa 17 prosentin osuudellaan. Yhdysvaltojen osuus oli viime vuonna 11 prosenttia ja Ruotsin 7 prosenttia. Ruotsin talous on jo hyvässä vedossa, ja Saksan talouden odotetaan kääntyvän selvempään kasvuun ensi vuonna.

Alan tulevaisuuden näkymiä vahvistaa Nvidian ja Nokian yhteistyö, joka potentiaalisesti vahvistaa Nokian tuotteiden laatua ja kysyntää, mikä heijastunee myös Nokian Suomen toimintoihin.

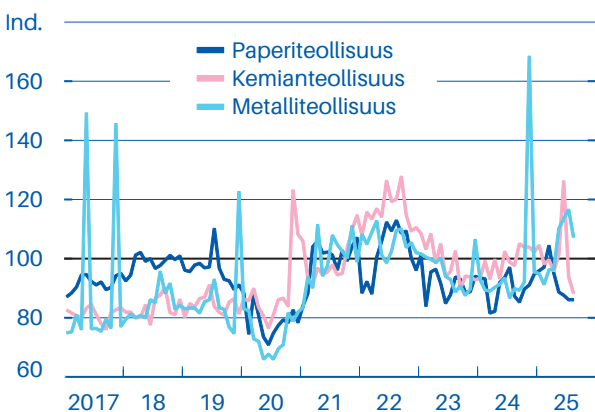
Metsäteollisuus kasvaa tänä vuonna mutta ei enää myöhemmin ennusteperiodilla

Metsäteollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan reilut kuusi prosenttia tänä vuonna. Ensi vuonna kasvu seisahtuu, ja vuonna 2027 alan arvonlisäys supistuu taas hieman. Alan tuotoksen odotetaan supistuvan hieman tänä vuonna. Vuosina 2026–2027 arvonlisäyksen ja tuotoksen kasvuasteiden erojen odotetaan kaventuvan.

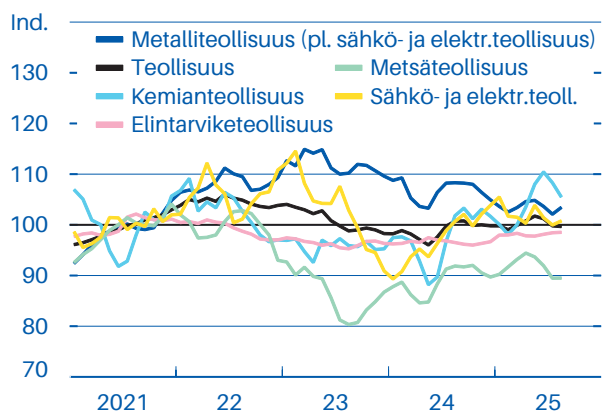
Tämän vuoden arvonlisäyksen kasvu tulee merkittävältä osin puuteollisuudesta, kun taas paperiteollisuuden arvonlisäyksen odotetaan kasvavan vain maltillisesti. Vuosien 2026–2027 aikana molempien alojen odotetaan supistuvan hieman.

Alan näkymät ovat edelleen heikot. Erityisesti paperiteollisuuden, mutta myös puuteollisuuden, yritysten käsitys suhdannetilanteesta on heikentynyt vuodentakaisesta.

Teollisuuden uudet tilaukset päätoimialoittain, kausitasoitus, 2021=100

Teollisuustuotanto päätoimialoittain, kausitasoitus 3 kk lka, 2021=100

Paperiteollisuuden tilaukset ovat laskeneet tänä vuonna, vaikka laskuvauhti on hieman taittunut vuoden kuluessa. Tilausten pidempiaikainen trendi on ollut alasuuntainen jo pitkään, ja viime vuoden kasvusta huolimatta aiempien vuosien tilausmääristä ollaan kaukana. Alan kapasiteetin jatkuneen alasajon takia aiempiin tilausmääriin tuskin palataan.

Paperiteollisuuden vienti laski merkittävästi vuonna 2023. Viime vuonna satamalakosta huolimatta vienti kasvoi taas vähän. Ennustamme, että tänä vuonna alan vienti kasvaa kohtalaisesti, koska viime vuoden lakko hidasti viime vuoden vientiä. Vuosina 2026–2027 vienti kuitenkin laskee.

Myös puuteollisuuden vienti supistui voimakkaasti vuonna 2023 ja vähän vielä viime vuonna. Ennustemme mukaan puuteollisuuden vienti kasvaa tänä vuonna selvästi, supistuu jonkin verran taas ensi vuonna 2026 ja kasvaa hieman taas vuonna 2027. Puuteollisuuden voimakasta vientiä selittää rakentamisen kääntyminen selvään kasvuun Euroopassa. Eurooppa on Suomen sahatavaran viennin tärkein markkina-alue.

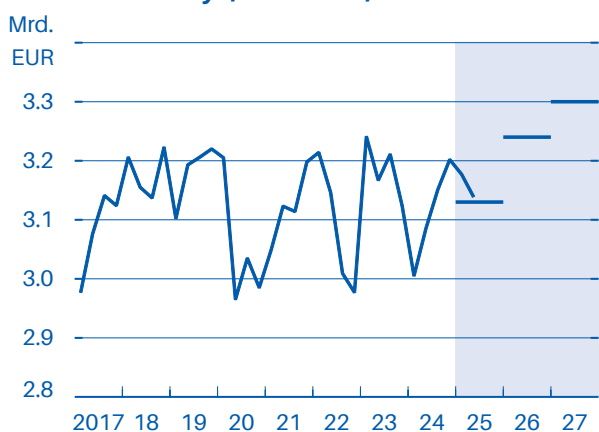
Kemianteollisuuden näkymät heikentyneet

Kemianteollisuuden arvonlisäyksen ennustetaan kasvavan reilut yhdeksän prosenttia tänä vuonna. Ensi vuonna kasvu jatkuu noin puolentoista prosentin vauhdissa. Vuodelle 2027 odotetaan pientä supistumista. Toimialan tuotokselle odotetaan samantyyppistä kehitystä.

Kemianteollisuuden uudet tilaukset ovat laskeneet tänä vuonna viime vuodesta, ja myös alan yritysten käsitys suhdannetilanteesta on heikentynyt vuodentakaisesta.

Ennustemme mukaan kemianteollisuuden vienti kasvaa ennusteperiodilla keskimäärin vajaan kahden prosentin vauhdissa. Vientiä vahvistaa tärkeiden vientimaiden, kuten Alankomaiden, Ruotsin ja Saksan, talouskasvun voimistuminen. Kemianteollisuuden tuotteista arviolta yli 70 prosenttia menee Eurooppaan, 15 prosenttia Pohjois-Amerikkaan ja noin 7 prosenttia Aasiaan.

**Metalliteoll. (pl. sähkö- ja elektr.)
arvonlisäys, kausitaso, 2015 hinnoin**

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/t26

**Metsäteollisuuden arvonlisäys,
kausitasoitus, 2015 hinnoin**

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/t27

Kemianteollisuuden arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Elintarviketeollisuuden elpyminen jatkuu

Elintarviketeollisuuden arvonlisäys supistui huomattavasti vuonna 2023. Viime vuonna arvonlisäys kasvoi jo vajaat kolme prosenttia. Alan arvonlisäyksen odotetaan kasvavan keskimäärin reilun prosentin vauhdissa ennusteperiodilla. Tuotoksen odotetaan kasvavan vuosina 2025–2027 arvonlisäyksen kanssa taas samankaltaisesti.

Suurin osa Suomessa valmistetuista elintarvikkeista jää kotimaahan, ja elintarviketeollisuuden osuus tavaraviennistä on melko pieni, vajaat kolme prosenttia. Alan viennin odotetaan kuitenkin myös kasvavan ennusteperiodilla hieman arvonlisäystä nopeammin. •

Rakentaminen

Rakennusala kääntyi kasvuun viime vuoden alussa. Kasvun ennustetaan jatkuvan tänä vuonna, koska rakentamista painaneet tekijät ovat monelta osin väistyneet. Elpyminen on kuitenkin hidasta, ja rakentaminen ei palaudu aiemmalle korkealle tasolleen. Rakentamisen alueristää talonrakentaminen on kuitenkin kasvanut aneemisesti samalla, kun erikoistunut rakennustoiminta on kasvanut voimakkaasti.

Rakentaminen kasvussa

RAKENNUSYRITYSTEN MYYNIN MÄÄRÄN trendi on jatkanut kasvussa tänä vuonna. Selvimässä kasvussa on ollut erikoistunut rakennustoiminta. Talonrakentamisen trendi on myös kasvanut varovaisesti. Maa- ja vesirakentaminen kasvoi viime vuonna, mutta vuoden vaihteessa trendi kääntyi laskuun. Erikoistu-

nut rakentaminen sisältää muun muassa rakennuksiin tarvittavan maarakentamisen, kun taas maa- ja vesirakentaminen sisältää väylien rakentamiseen ja ylläpitämiseen kohdistuvan maarakentamisen. Koko rakentamisen myynnin määrän trendi on kuitenkin edelleen noin 6 prosenttia vuoden 2022 huippua alempana.

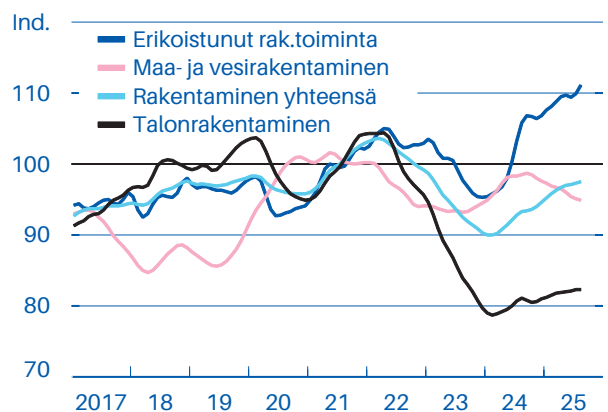
Rakentamisen luottamusindikaattori ja tilaukset, kausitasoitus, saldoluku

Lähde: Euroopan komissio.

ETLA S25.2/r01

Rakentamisen myynnin määrä alarittain, trendi, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.2/r02

Asuntokauppa on virinnyt jokin verran, mutta kauppa on ollut edelleen tahmeaa tänä vuonna. Kotitalouksien nostamien asuntolainojen trendi on kuitenkin ollut kasvussa, ja lainojen keskiporkko on tullut jo selvästi alas. Myös asunnonostoaiheet ovat nousseet pohjalukemista, mutta taso on edelleen matala. Keskiporkkokin on edelleen selvästi aiempaa korkeammalla 2,7 prosentin tuntumassa. EKP on laskenut edelleen ohjauskorkoaan alkuvuonna, mutta viimeisissä kokouksissa korko on pidetty paikallaan. 12 kuukauden euribor on jämähtänyt noin 2,2 prosenttiin ennakkoiden jo mahdollista ohjauskoron nostoa. Asuntolainojen keskikoroissa on siis kuitenkin edelleen jonkin verran laskuvaraa.

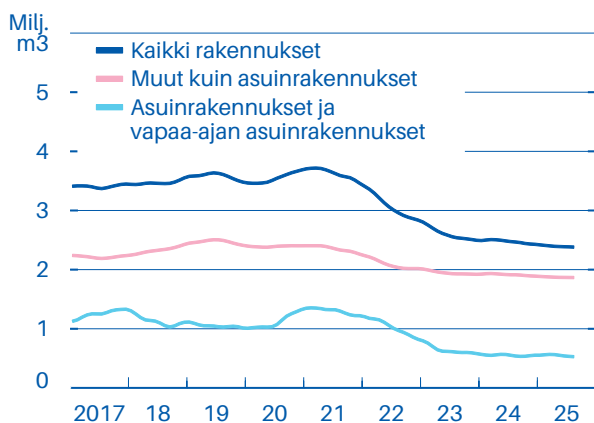
Myönnettyt lupakuutiot ovat jatkaneet pienessä laskussa edelleen tänä vuonna. Näyttäisi siltä, että tätä laskua ajavat luvat liike- ja toimistorakennuksiin sekä julkisiin palvelurakennuksiin, kun taas asuinrakennusten ja muiden rakennusten trendit ovat olleet vaakalennossa. Erityisesti lupia on haettu vähemmän toimisto- ja liikenteenrakennuksiin sekä julkisiin koontumis-, opetus- ja hoitoalanrakennuksiin.

Rakentamista supistaneet tekijät: nopeasti kasvaneet kustannukset, nopeasti nousseet korot ja epävarmuus

tulevasta korkotasosta, heikentynyt ostovoima sekä yleisesti heikot talouden näkymät, ovat väistymässä, mikä on saanut rakentamisen kääntymään kasvuun. Toisaalta asuntokaupan tahmeus ja epävarmat tulevaisuuden näkymät ovat hidastaneet palautumista. Ennustemme mukaan rakentaminen ei palautu nopeasti aiemmalle korkealle tasolle, vaan palautuminen on hidasta. Tähän vaikuttaa esimerkiksi reaalkorko, jonka odotetaan pysyvän aiempaa korkeampana.

Viime vuonna rakennusalan arvonlisäys supistui yhä vajaan 7 prosenttia. Liikevaihdon volyyymi supistui 2,2 prosenttia. Tyypillisesti nämä sarjat ovat kulkeneet melko käsikädessä. Tänä vuonna tammi-elokuun aikana liikevaihdon volyyymi on kasvanut vajaan 6 prosenttia vuodentakaisesta. Tältä pohjalta odotamme, että myös rakentamisen arvonlisäys kääntyy tänä vuonna kasvuun. Myös alan työllisten määrä ja tehdyt työtunnit kasvoivat kuluvan vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla vuodentakaisesta, ja palkkasummakuvaaja on myös kasvanut tammi-heinäkuussa jo vähän vuodentakaisesta. Ennustemme mukaan rakentamisen arvonlisäys kasvaa tänä vuonna 2,5 prosenttia. Ensi vuonna kasvu voimistuu 5,4 prosenttiin, ja vuonna 2027 arvonlisäys jatkaa 2,9 prosentin kasvussa. •

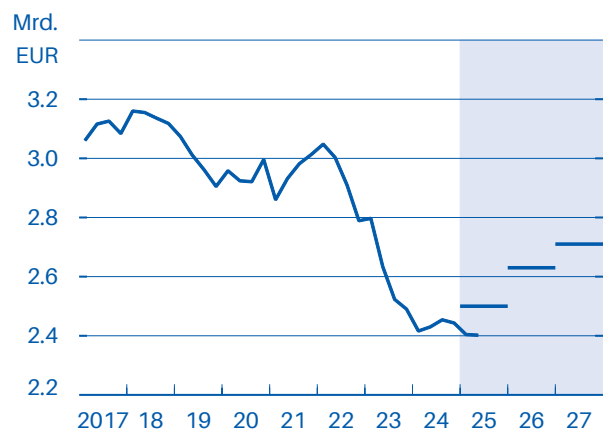
Rakentamisen myönnettyt luvat, trendi

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.2/r03

Rakentamisen arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etlä.

ETLA S25.2/r04

Palvelut

Yksityisten palvelualojen kehitys on ollut tänä vuonna epätasuaista. Kokonaisuutena ottaen kasvu on vain aavistuksen plussan puolella – osa toimialoista kasvaa ja osa supistuu. Ensi vuonna kasvu vahvistuu keskimäärin noin puoleentoista prosenttiin yleisen taloudellisen aktiiviteetin piristytessä.

Epäyhtenäistä kehitystä yksityisillä palvelualoilla

Tässä ennusteessa tarkasteltujen yksityisten palvelualojen yhteenlaskettu bruttoarvonlisäys oli muuttumaton toissa vuonna ja aleni reilun prosentin viime vuonna heikon kotimaisen kysynnän painamana. Viime vuonna näiden alojen osuus Suomen koko bruttoarvonlisäyksestä oli 38 prosenttia ja tehdyistä työtunneista 39 prosenttia.

Ennustemme mukaan palvelualojen yhteenlasketun arvonlisäyksen määrä kasvaa tänä vuonna vajaat puoli prosenttia. Eri toimialojen välillä on kuitenkin huomattavia eroja. Ensi vuonna keskimääräinen kasvu tahti vahvistuu.

Vuoden 2025 alkupuoliskolla palvelualojen kausitoimitettu arvonlisäys oli 0,2 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Tehtyjen työtuntien määrä oli vastaavasti alentunut 1,4 prosenttia. Tuottavuus oli siten alkuvuonna keskimäärin kasvussa.

Ennustemme (ks. Suhdanne Syksy 2025) mukaan kotitalouksien tavarakysyntä alenee tänä vuonna hiekan lyhytikäisten tavaroiden painamana. Tämä vaikuttaa erityisesti kaupan alaan. Jalostustoimialoilla teollisuudessa ja rakentamisessa nähdään sen sijaan kasvua, minkä pitäisi tukea myös muun muassa kuljetusalaa, tukkukauppaa sekä liike-elämän palvelujen kehitystä. Kasvun piristyminen on kuitenkin pikemminkin ensi vuoden kuin kuluvan vuoden kalenterissa.

Kaupan ala neljättä vuotta pudotuksessa

Viime vuodet ovat kohdelleet kaupan alaa tyyli. Arvonlisäys aleni vuosina 2022–2024 yhteensä 13 prosenttia ja alenee edelleen ennustemme mukaan tänä vuonna melkein yhden prosentin. Paria heikkoa poikkeusvuotta lukuun ottamatta kaupan alan arvonlisäyksen määrä palaakin nyt melkein 20 vuoden takaiselle tasolle.

Arvonlisäyksen määrä on viime vuosina alentunut vähittäis- ja tukkukaupassa. Sen sijaan autoliiketoiminta on pitänyt pintansa ensirekisteröintien vähenemisestä huolimatta.

Ennustemme mukaan kauppa elpyy ensi vuonna noin prosentin kasvuun kotimaisen välituotekysynnän (teollisuus, rakentaminen) sekä yksityisen kulutuksen vetämänä. Jos epävarmuus talouden kehityksestä odotusten vastaisesti edelleen jatkuu, voi tilanne kuitenkin olla heikompi.

Kestokulutustavaroiden kysynnän määrä kääntyy ennustemme mukaan vihdoin tänä vuonna pieneen kasvuun kolmen vuoden alenemisen jälkeen. Tämä tukee kaupan alan tiettyjen tuoteryhmien kysyntää.

Koko kaupan alan liikevaihdon määrä supistui tam-

mi-syyskuussa 1,2 prosenttia vuoden takaisesta. Eniten pudotusta oli moottoriajoneuvojen liiketoiminnassa, 1,9 prosenttia, ja sen alla ennen kaikkea moottoriajoneuvojen kaupassa, joskin myös huolto ja korjaus sekä osien ja varusteiden kauppa supistuivat. Koko tukkukauppa aleni 0,9 prosenttia vuoden takaisesta, mutta kasvoi kuitenkin selvästi tieto- ja viestintäteknisissä laitteissa. Tähän saattoi vaikuttaa tarve uusia televisioita, joskaan vastaavaa nousua ei näy näiden tuotteiden vähittäiskaupassa. Koko vähittäiskaupan myynnin määrä aleni 1,5 prosenttia vuodesta 2024. Kausitasoitettuja indeksejä katsottaessa ei ole nähtävissä kasvun käynnistymistä kuluvan vuoden puolella. On syytä huomata, että liikevaihto on eri asia kuin arvonlisäys.

Henkilöautojen ensirekisteröinnit vähenivät tammilokakuussa kaksi prosenttia vuoden takaisesta. Jos ei huomioida 1990-luvun alun lamaa, ensirekisteröinneissä ollaan nyt yli 50 vuoden takaisella tasolla. Käytettyjen autojen kauppamäärä on tänä vuonna sen sijaan kasvanut kuusi prosenttia vuoden takaisesta.

EK:n lokakuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan kaupan alan myyntiodotukset ovat olleet plussalla koko vuoden. Tämä ei kuitenkaan ole näkynyt myynnin määrässä. Riittämätön kysyntä on odotetusti suurin kasvun este.

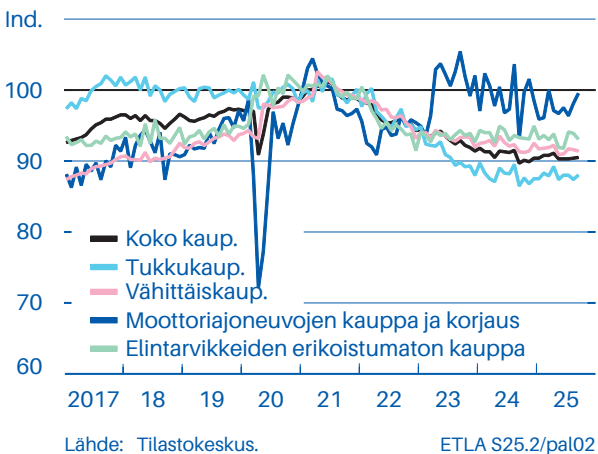
Kuljetusala supistuu tänä vuonna

Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan arvonlisäys on kääntymässä tänä vuonna puolentoista prosentin laskuun. Tähän vaikuttaa suhteellisen vahva viime vuoden alkupuolisko, joka nostaa vertailutasoa. Ensi vuodesta alkaen odotamme noin prosentin kasvuvauhtia vuositasolla. Rakenteellisena pitkän aikavälin kehityksenä on ollut posti- ja kuriiritoiminnan arvonlisäyksen supistuminen, joka on edelleen jatkunut.

Kaupan alan arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Kaupan alan liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Kuluttajaluottamus ja vähittäiskauppa

Toimialan liikevaihdon määrä oli tammi-elokuussa 0,8 prosenttia alempi kuin edellisvuonna. Laskua oli ennen kaikkea varastoinnissa ja liikennettä palvelevassa toiminnassa.

Kotimaan ammattimaisen tieliikenteen kuljetusmäärät olivat vuoden alkupuoliskolla vähäisempiä kuin vuotta aiemmin. Tavaramäärä aleni yli neljä prosenttia: maa-ainekuljetuksissa kymmenen prosenttia ja muissakin 2,5 prosenttia. Sekä kuljetus- että liikennesuoritteet alenivat.

Suomen kaikkien lentokenttien kautta kulkeneiden matkustajien määrä oli tammi-syyskuussa neljä prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Verrattuna pandemiaa edeltäneeseen vuoteen 2019 takamatkaa oli kuitenkin vielä keskimäärin 23 prosenttia. Aasian-liikenteen väheneminen ja Venäjän-liikenteen loppuminen ovat tässä suuressa roolissa. Tarkemmin katsottuna nähdään, että talvimatkailu on elpynyt paremmin kuin kesämatkailu, vaikka liikematkustaminen lienee vähentynyt. Tässä kehityksessä näkyy Lapin vahva matkailu.

Laivamatkustajien määrä ulkomaan liikenteessä oli tammi-elokuussa 2,4 prosenttia korkeampi kuin vuotta aiemmin. Ruotsin-liikenteessä oli kasvua kolme prosenttia ja Viron-liikenteessä vajaat kaksi prosenttia. Verrattuna pandemiaa edeltäneeseen kesään Vi-

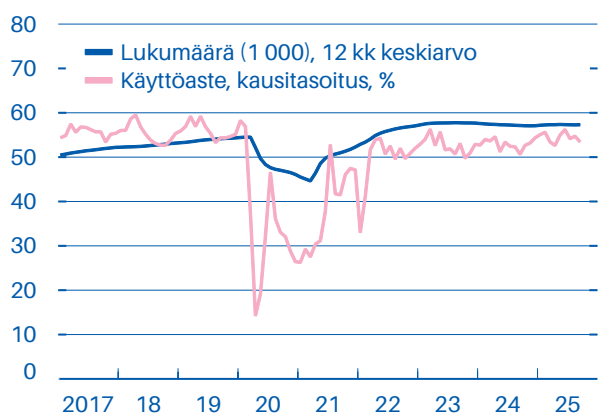
ron-liikenteessä oli takamatkaa vielä 10 prosenttia ja Ruotsin-liikenteessä 30 prosenttia. Ulkomaisten risteilyalusten osalta ollaan jäljessä noin 80 prosenttia vuodesta 2019.

Tammi-elokuussa ulkomaan merikuljetukset satamien kautta tonneissa mitattuna kasvoivat vuoden takaisesta viennissä 13 prosenttia ja tuonnissa yhden prosentin. Eniten tonneissa mitattuna kasvoi öljytuotteiden mutta myös metsäteollisuuden tuotteiden vienti. Taustalla on pitkälti matala vertailutaso, joka johtuu viime vuoden satamalakosta ja Nesteen jalostamon huoltoseisokista.

Kansantalouden tilinpidon mukaan kuljetusvälineinvestointien määrä aleni tammi-kesäkuussa 13 prosenttia vuoden takaisesta ja kausitasoitettuna 8 prosenttia viime vuoden jälkipuoliskolta. Ensirekisteröinneissä on tänä vuonna ollut kasvua pakettiautojen ja erityisesti puoliperävaunujen osalta viime vuoden vastaavasta ajankohdasta mutta laskua kuorma-autoissa ja linja-autoissa. Viime vuoden ensirekisteröinnit olivatkin poikkeuksellisen matalia pakettiautojen sekä puoliperävaunujen osalta.

EK:n lokakuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan suhdannenäkymät ovat kuluvaan vuoden aikana olleet enimmäkseen negatiivisia. Myyntiodotukset ovat kuitenkin olleet positiivisia.

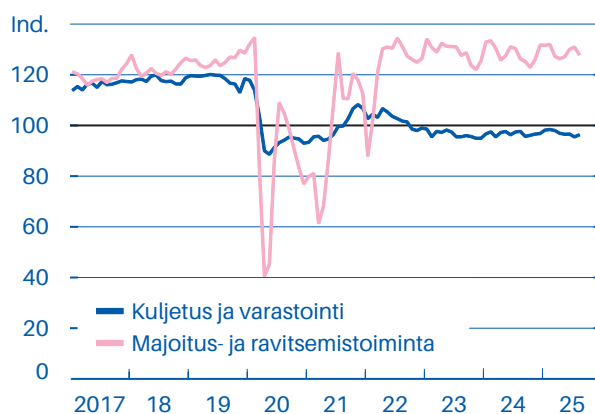
Hotellihuoneiden lukumäärä ja käyttöaste

Lähteet: Tilastokeskus, ETLA.

ETLA S25.2/pal04

Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.2/pal03

Kuluttajien varovaisuus ja alv:n nosto ovat rasittaneet hotelli- ja ravintola-alaa

Majoitus- ja ravitsemistoiminnan arvonlisäyksen määrä supistui hieman viime vuonna toivuttuaan sitä ennen reippaasti pandemian aiheuttamasta kurimuksesta. Hotellialalla kasvua on kuitenkin rajoittanut itärajan sulku sekä Venäjänlilentokielto. Tänä vuonna lisärasitteena on ollut kotitalouksien heikko kulutuskysyntä ja majoitusalan alv-kannan nostaminen vuoden alussa. Ennustemme mukaan toimialan arvonlisäys on tänä vuonna viime vuoden tasolla ja elpyy ensi vuonna noin yhden prosentin kasvuun.

Liikevaihdon määrä aleni tammi-elokuussa 0,4 prosenttia vuoden takaisesta. Majoitusalaalla kertyi kuitenkin kasvua 2,3 prosenttia, kun taas ravitsemisala supistui 1,1 prosenttia.

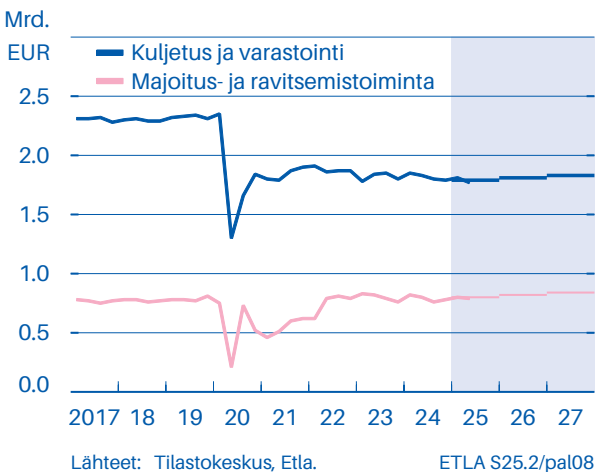
Hotelleissa käytettyjen huoneiden lukumäärä on pysynyt suunnilleen pandemiaa edeltäneen vuoden 2019 tasolla jo vuoden 2022 kesästä lähtien. Asiakkaiden osalta on kuitenkin tapahtunut se rakenteellinen muutos, että kotimaisten matkailijoiden määrä on vähentynyt ja ulkomaisten on kasvanut. Yhdessä ne ovat kumonnet toistensa vaikutukset, ja molempien osalta yöpymisten määrä on nyt vuoden 2019 tasolla. Eteenpäin katsottaessa kasvun on tultava ulkomais-

ten matkailijoiden määrän edelleen jatkuvasta kasvusta. Heidän osaltaan on tietenkin myös tapahtunut suuria lähtömaihin liittyviä muutoksia. Venäläisten ja edelleen osin kiinalaisten matkailijoiden puuttumisen ovat korvanneet ennen kaikkea yhdysvaltalaiset, britannialaiset ja mannereurooppalaiset matkailijat.

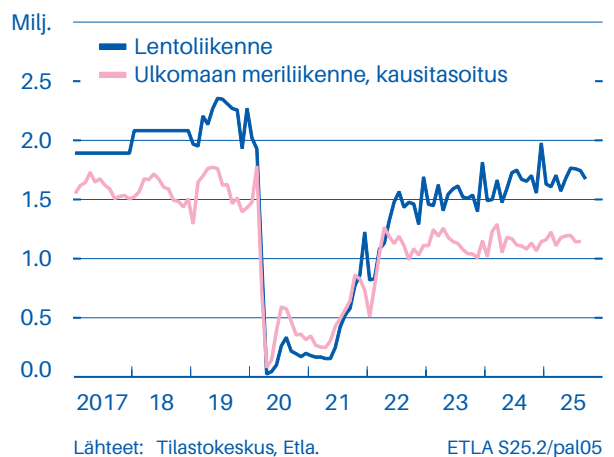
Suurimpien matkailukohteiden – eli maakuntatasolla Uudenmaan ja Lapin – hotellien huoneenkäyttöaste on jatkanut nousuaan. Uudellamaalla ollaan kuitenkin edelleen selvästi jäljessä pandemiaa edeltänyttä tasoa. Toisaalta hotellihuoneiden määrä on kasvanut Uudellamaalla neljänneksellä, kun Lapissa niiden määrä on kokonaisuutena ottaen jopa hieman supistunut. Tämä näkyy myös hotellihuoneiden hintatasossa, joka heilahtelee Lapissa hyvin paljon matkailusesonkien mukaan ja on nyt talvikaudella melkein puolet korkeampi kuin keskimäärin koko maassa. Vielä vuonna 2017 Lapin hotellihinnat olivat talvisin keskimääräisellä kansallisella tasolla. Sesonkiluonteisuuden vuoksi keskimääräinen huoneenkäyttöaste on vuoden yli kuitenkin Uudellamaalla korkeampi kuin Lapissa.

EK:n lokakuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan lähikuukausien myyntiodotukset ovat toimialalla lievästi negatiivisia, samoin kuin henkilökuntaodotuksetkin.

Arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lento- ja laivamatkustajien määrä kuukausittain

Liike-elämän palveluissa erisuuntaista kehitystä

Liike-elämän palveluiksi lasketaan tässä julkaisussa viisi toimialaa, jotka toki tuottavat palveluja osittain myös kotitalouksille. Näiden toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen määrä supistui viime vuonna reilun prosentin mutta kääntyy tänä vuonna vajaan prosentin kasvuun. Kasvun odotetaan vahvistuvan vajaan kahteen prosenttiin ensi vuodesta alkaen.

Informaatio- ja viestintäala on yksi Suomen kansantalouden valopilkuista. Viime vuonna kasvu veti henkeä ja jäi 0,6 prosenttiin. Tänä vuonna arvonlisäyksen kasvu on ennustemme mukaan vähän yli neljä prosenttia, ensi vuonna hieman tätä hitaampaa.

Toimialan liikevaihdon määrä kasvoi tammi-elokuussa 5,1 prosenttia vuoden takaisesta. Kasvu oli huomattavan ripeää kustannuslaskennalla, ohjelmisto- ja konsultointialalla sekä tietopalvelutoiminnassa. Televiestinnässä kasvu oli vain hieman plussalla, kun taas elokuva-, tv- ja radiotoiminta supistuivat selvästi.

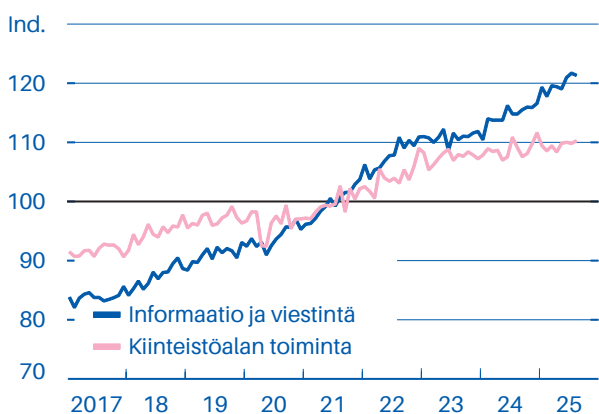
EK:n lokakuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan tieto- ja viestintäalan myyntitodotukset ovat olleet positiivisia mutta henkilökuntaodotukset negatiivisia tänä vuonna.

Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäyksen määrä alei viime vuonna muun muassa korkomarginaalien painamana melkein kahdeksan prosenttia. Lasku on jatkunut tänä vuonna, ja ennustemme mukaan sitä kertyy melkein viisi prosenttia. Myös ensi vuodeksi ennakoimme pientä laskua. Toisaalta vuosina 2021–2022 arvonlisäyksen kasvu oli voimakasta, kun korkotaso nousi.

Uusien nostettujen asuntolainojen määrä oli tammi-elokuussa 17 prosenttia vuoden takaisesta suurempi. Tahti oli samanlainen kesäkuukausina. Näiden lainojen keskiprosentti oli elokuussa alentunut 1,2 prosenttiyksikköä vuoden takaisesta. Suomen Pankin laskema uusien asuntolainojen laskennallinen korkomarginaali oli elokuussa 0,64 prosenttiyksikköä ja tästä melkein kaksinkertainen asuntoyhtiölainoissa. Edellinen on hieman alentunut vuoden takaisesta ja jälkimmäinen on hieman noussut.

Kotitalouksien velkaantumistaso on kuitenkin edelleen jatkanut alenemistaan. Ilman taloyhtiölainoja se on alentunut huipustaan melkein 13 prosenttiyksikköä, ja nyt se on alkanut alentua aavistuksen myös taloyhtiölainojen osalta. Taustalla on erityisesti käytettävissä olevien tulojen kasvu mutta vähäisemmässä määrin myös lainavelan pieneneminen.

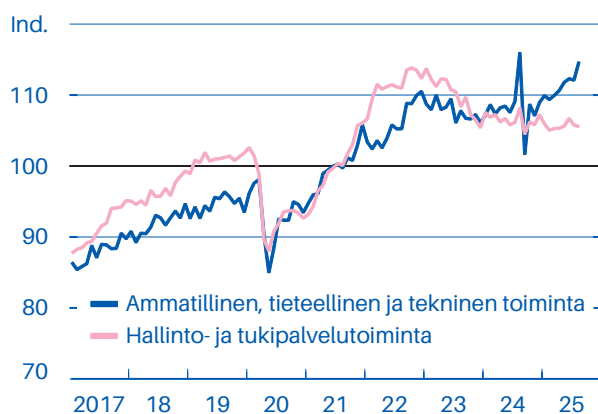
Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.2/pal12

Liikevaihdon määrä, kausitasoitus, 2021=100

Lähde: Tilastokeskus.

ETLA S25.2/pal11

Vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat laskivat heinäsyyskuussa yli kaksi prosenttia vuoden takaisesta sekä pääkaupunkiseudulla että muualla Suomessa keskimäärin. Lasku ei ole päättynyt, sillä hinnat olivat huhti-kesäkuussa loppukesää korkeammalla tasolla. Kehitys on kuitenkin epäyhtenäistä alueittain mutta myös siinä suhteessa, että esimerkiksi Helsingissä hintojen alenemista dominoi yksöiden hintojen lasku, kun taas kolmioiden ja sitä suurempien kerrostaloluoneistojen hintojen aleneminen on ollut paljon maltillisempaa.

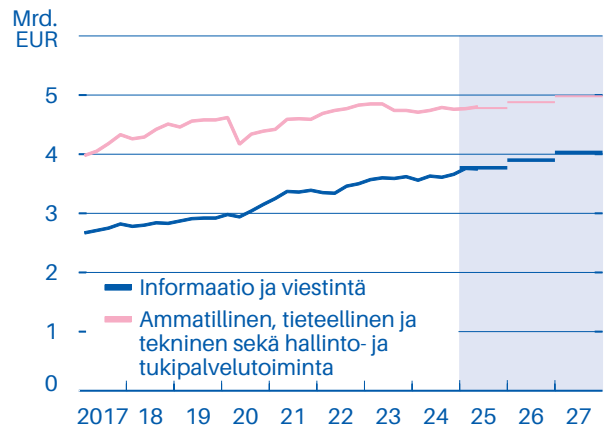
EK:n lokakuun lopussa julkaiseman Suhdannebarometrin mukaan rahoitusalan henkilökuntaodotukset ovat olleet kasvussa pitkin kuluva vuotta. Myyntiodotukset ovat olleet laimeampia.

Ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan arvonlisäyksen määrä supistui viime vuonna melkein kaksi prosenttia. Ennustemme mukaan se on kääntynyt tänä vuonna reilun yhden prosentin kasvuun, joka vahvistuu edelleen ensi vuonna. Liikevaihdon määrä puolestaan kasvoi tammi-elokuussa 1,7 prosenttia vuoden takaisesta erityisesti arkkitehti- ja insinööripalvelujen sekä teknisen testauksen vetämänä.

Hallinto- ja tukipalvelutoiminnan arvonlisäyksen määrä puolestaan kehittyi ennustemme mukaan tä-

nä vuonna hieman heikommin kuin viime vuonna ja alenee puolisen prosenttia. Ensi vuodeksi odotamme keskimäärin reilun prosentin kasvua. Liikevaihdon määrä puolestaan supistui kuluvaan vuoden tammi-elokuussa 1,8 prosenttia vuoden takaisesta erityisesti työllistämistoiminnan painamana. Kasvua oli kuitenkin vuokraus- ja leasingtoiminnassa, matkatoimistoilla sekä liike-elämän hallinto- ja tukipalveluissa. •

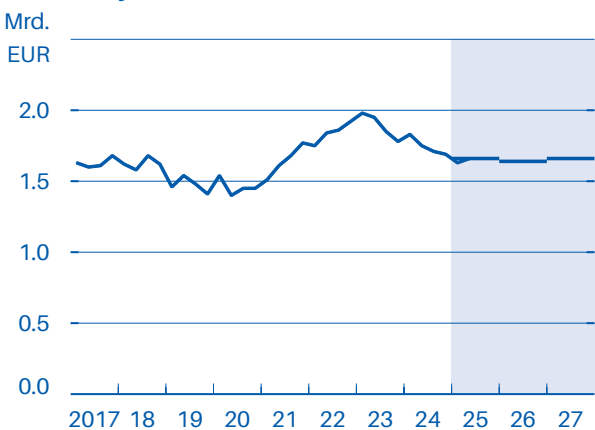
Arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/pal10

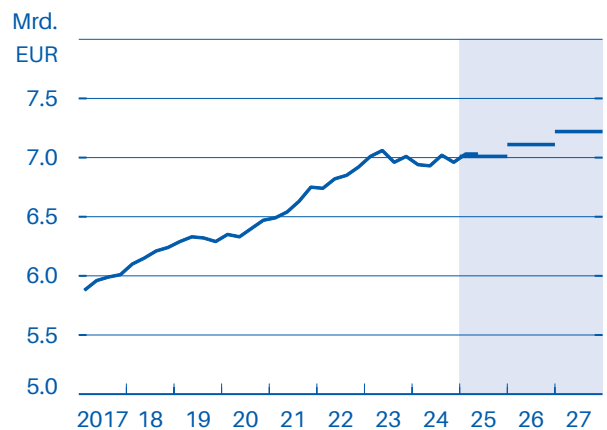
Rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/pal09

Kiinteistöalan arvonlisäys, kausitasoitus, 2015 hinnoin

Lähteet: Tilastokeskus, Etla.

ETLA S25.2/pal07

Ennusteryhmä

ETLAN ENNUSTERYHMÄN tärkeimpiä julkaisuja ovat Suhdanne-Ennuste, Suhdanne-Toimialat, Päästö-ennuste ja Kilpailukykyennuste. Suhdanne-Toimialat sisältää yksityiskohtaista tietoa eri toimialoilta, ja se julkaistaan ilmaisena verkkoversiona kahdesti vuodessa Suhdanne-raportin

jälkeen. Päästöennuste on vuonna 2019 aloitettu julkaisu, joka ennustaa Suomen kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä lähivuosina. Kilpailukykyennuste ennustaa Suomen tuotannon kustannuskilpailukyvyn tilaa lähivuosina ja siihen vaikuttavia tekijöitä.

Sakari Lähdemäki
KTT
Vanhempi tutkija
Rakentaminen,
teollisuus
X: @lahdems

Päivi Puonti
VTT
Ennustepäällikkö
X: @PaiviPuonti

Ville Kaitila
VTL
Vanhempi tutkija
Palvelut
X: @VilleKaitila

SUHDANNE

Toimialat

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
